

PEDAGOGISK ÅRSPLAN

SOLLIA BARNEHAGE

2025 - 2026

Trygghet og Inkludering
Lek i naturen



Barnehagene i Stor-Elvdal
- et trygt sted for lek, læring og mestring

INNHOLDSFORTEGNELSE

		Side
Innledning	Gyldighet	2
	Hensikten med planen	2
	Evaluering	2
Nasjonale, regionale og kommunale føringer	Lov om barnehager - formålsparagrafen	3
	Rammeplan for barnehagen	4
	Stor-Elvdal kommunes framtidsbilde	5
	Visjon	5
	Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	6
Barnehagens innhold	Danning, omsorg, lek og læring	7
	Livsmestring	8
	Arbeid mot mobbing, vold og overgrep	9
Satsingsområder	Lek i naturen	10
	Trygghet og Inkludering	11
Barnehagens planer og arbeidsmåter	Planlegging	12
	Barns medvirkning	12
	Progresjon	12
	Barnehagens digitale praksis	12
	De 7 fagområdene	13
	Årshjul	14
Samarbeid	Samarbeid med foreldrene	15
	Overgang og sammenheng barnehage – skole	15
Kvalitetssikring	Dokumentasjon	16
	Refleksjon og vurderingsarbeid	16

INNLEDNING

GYLDIGHET.

Denne årsplanen gjelder for tidsrommet 15.08.25 – 14.08.26

HENSIKTEN MED PLANEN.

Denne planen er laget som:

- a) Informasjon om barnehagens innhold og arbeidsmåter til foreldrene og andre samarbeidspartnere
- b) Arbeidsredskap for personalet i barnehagen

Årsplanen fungerer som rammeplan for hele Sollia barnehage, og bygger på Rammeplan for barnehagen fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

EVALUERING.

Planen underlegges kontinuerlig vurdering, med total gjennomgang i april/mai

Det er styrer som har ansvar for at evaluering blir gjennomført, i samarbeid med pedagogiske ledere, fagarbeidere og assistenter. Samarbeidsutvalget skal godkjenne planen.

NASJONALE OG KOMMUNALE FØRINGER



LOV OM BARNEHAGER

Barnehageloven, § 1: Formålsparagrafen

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet:

- ivareta barnas behov for omsorg og lek
- fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling
- bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon:
 - respekt for menneskeverdet og naturen
 - åndsfrihet
 - nestekjærlighet
 - tilgivelse
 - likeverd og solidaritet
 - verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn
 - verdier som er forankret i menneskerettighetene

Barna skal:

- få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang
- lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen
- utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter
- ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger

Barnehagen skal:

- møte barna med tillit og respekt
- anerkjenne barndommens egenverdi
- bidra til trivsel og glede i lek og læring
- være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap
- fremme demokrati og likestilling
- motarbeide alle former for diskriminering

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN.

Rammeplan for barnehagen er en forskrift til lov om barnehager, som gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Rammeplanen finner du på norsk, samisk og engelsk på denne adressen:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

Rammeplanen inneholder tema om

1. Barnehagens verdigrunnlag
2. Ansvar og roller
3. Barnehagens formål og innhold
4. Barns medvirkning
5. Samarbeid mellom hjem og barnehage
6. Overganger
7. Barnehagen som pedagogisk virksomhet
8. Barnehagens arbeidsmåter
9. Barnehagens fagområder



Stor-Elvdal kommune - Inkluderende, innovativ og stolt.

Inkluderende: for å skape bolyst hos innbyggerne og beholde nyinnflyttede til kommunen er det viktig at samfunnet er inkluderende og at vi er gode medmennesker.

Innovativ: vi må tenke nytt og kreativt for å løse utfordringer de kommende årene. Våge å ta i bruk nye løsninger og være omstillingsvillige.

Stolt: det er viktig å være stolt av kommunen vår, og vise dette utad. Vi har så mye flott å vise fram, og har fått til mye her.

Sollia barnehage skal arbeide med kommunens visjon gjennom å være **inkluderende** i møte med alle barn og ansatte, **innovative** i å ta i bruk alt det nye vi skal møte og **stolte** av barnehagen og bygda vår.

VISJON

Det er utarbeidet en felles visjon for barnehagene i Stor-Elvdal:

"Barnehagene i Stor-Elvdal - et trygt sted for lek, læring og mestring".

Sollia barnehage har også en egen visjon og 4 grunnverdier som skal være styrende for tilbudet vi gir til barna:

"Vær den du er"

Trygghet – Glede – Respekt – Toleranse



Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Mål	Tiltak
De voksne er bevisste den voksnes rolle i å skape et trygt og godt barnehagemiljø	- Vi legger til rette for relasjonsskaping og inkludering i leken og i rutinesituasjoner i barnehagehverdagen - Psykologisk førstehjelp - Felles aktiviteter og lek på tvers av alder
De ansatte er bevisste betydningen av gode relasjoner for barnas utvikling	- Gjennomføre Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, samt læringsmiljøprosjektet. - Pedagogisk analyse på barnehagens pedagogiske praksis med relasjonsarbeidet i fokus



BARNEHAGENS INNHOLD

DANNING, OMSORG, LEK og LÆRING

Barnehagen skal være en **dannelsesarena** for barna, der de voksne er "medopplevere" som tar barna med på "dannelsesreiser" i hverdagen og gjennom ulike tema. Vi undrer oss sammen med barna, og gir barna varierte utfordringer og meningsfylte aktiviteter.

Barna skal blir møtt med **omsorg** i alle situasjoner i hverdagslivet, og lære å vise omsorg for andre. Vi arbeider med sosial kompetanse og "Den gyldne regel": Det du vil andre skal gjøre mot deg, skal du gjøre mot dem.

Barnehagen skal også være en arena for **lek og læring**. Det er leken som er barnas fremste læringsarena, og barnehagen må være organisert på en måte som gir barna mulighet til lek og aktiviteter inne og ute sammen med lekne og lekende voksne.

Store deler av barnehagedagen består av lek - leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes som en grunnleggende livs- og læringsform. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, for sosial og språklig samhandling, og skal bidra til at alle barn kan oppleve trivsel, glede, humor, spenning og engasjement alene og sammen med andre.

LEK gir livsglede, styrke og motivasjon for læring!



LIVSMESTRING

Rammeplanen sier dette om Livsmestring:

... Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

.....Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.



Mål	Tiltak
Alle barn opplever god tilknytning i barnehagen	- God tilvenning med primærkontakt - Fokus på overganger innad i barnehagen - Være følelsesmessig engasjerte i barna - Vise praktisk og emosjonell omsorg i det daglige
Barna opplever mestring i barnehagehverdagen Alle barn opplever god selvfølelse og egenverd	- De voksne setter grenser på en vennlig og anerkjennende måte - De voksne bekrefter barnas følelser og viser omsorg når de møter motgang - Vi gir oppgaver som den voksne og barnet selv tror de kan greie
Barna opplever hverdagslykke i barnehagen	- Gjøre barna oppmerksomme på gode øyeblikk og fine opplevelser i hverdagen – små og store gleder - Være bevisste på det å dele med hverandre - Lære å sette ord på følelser - Ha fokus på vennskap – å knytte bånd til andre barn - Ha positivt fokus på MANGFOLDET i barnehagen
Barna mestrer og kan snakke om egne og andres følelser 	«Røde og grønne bamser» er synlige i barnehagehverdagen og brukes som redskap for å snakke med barna om følelser
Det skal være en naturlig progresjon i aktivitetene barna får oppleve i barnehagen.	- Aktiviteter tilpasset alder

ARBEID MOT MOBBING, VOLD OG OVERGREP

Mål	Tiltak
Unngå at mobbing skjer i barnehagen	- Forebygge mobbing ved å bygge opp barns sosiale kompetanse - De voksne er nær nok til å se og høre slik at mobbing oppdages, er tilgjengelige og bryr seg - Tidlig samarbeid med foreldrene til involverte barn - Systematisk foreldresamarbeid relasjonsbygging og kompetanseheving som forebyggende tiltak
Ingen barn skal oppleve omsorgssvikt, vold eller overgrep Skape åpenhet om temaet kropp og seksualitet	- Forebyggende arbeid – overfor barn og foreldre - Skolering av ansatte i temaet - Bevissthet rundt mulighet for anonym drøfting med barneverntjenesten - Bevissthet rundt meldeplikt til barnevern og politi - «Kroppen» som fast tema hvert år

Barnehagen har en egen plan for forebygging og håndtering av mobbing.

Endringer i Lov om barnehager trådte i kraft 01.01.21 (§41-43). Nå lovfestes alle barns rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Det settes også krav til aktivitetsplikt for barnehagen i situasjoner der det meldes fra om at et barn ikke har et trygt og godt miljø i barnehagen. Barnehageloven finner du her:

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64/KAPITTEL_3#%C2%A712



SATSINGSOMRÅDER

LEK I NATUREN

Mål	Tiltak
Aktiv bruk av skogområdet rundt barnehagen	- Bruke lavvo - Barna får komme med ønsker og innspill - Bruke skogområdet sammen – barn og ansatte
Vi skal oppfordre til, og legge til rette for, risikolek	- La barna få prøve selv, kjenne mestringstro - Ansatte må tørre å «ta et skritt tilbake» - Barnehagen skal legge til rette for utfordrende aktiviteter, som f.eks. spikking, hamring, saging, klatring etc.
Barna opplever glede ved å bruke naturen	- Organiserte og uorganiserte aktiviteter i naturen - Gi barna tid og ro til å utforske naturens mangfold
Barna utvikler kroppsbeherskelse og motorisk bevissthet	- Trygg og utfordrende kroppslig lek og mestring i naturen - Sløyd som kreativ arena
Barna utvikler vennskap med hverandre	- Lek og moro i naturen – utvikling av sosial kompetanse gjennom kroppslig aktivitet og kontakt med andre
Barnehagen har en fleksibel og variert bruk av utetida	- Ta med inneaktiviteter ut og naturmateriell inn i formingsaktiviteter - Flere hele utedager – bruke lavvo - Utforske på vei til og fra turmål – fokus på det som skjer underveis - Fokus på realfag i varierte hverdagsaktiviteter - Matlaging ute
Barna har et bevisst forhold til å ta vare på naturen, og er med på «å redde verden bittelitt».	- Bærekraftig tankegang vedr. mat, gjenbruk, bruk av naturmaterialer, søppelhåndtering, naturvern - Tur for å plukke søppel
Barna utvikler sunne matvaner	- Barna deltar i matlaging - Barna er med å plante/høste i barnehagens grønnsakshage - Fokus på å bruke sunne råvarer - Årlig gårdsbesøk - Bli kjent med norsk jakttradisjon – se slakt

TRYGGHET og INKLUDERING

Mål	Tiltak
Alle barn, foreldre og ansatte i Sollia barnehage skal ha en grunnfølelse av trygghet	- Gode rutiner for tilvenning, og for overgang til skolen. - De voksne skal møte barna på en måte som gjør at de føler seg sett og møtt uansett hvilke følelser de står i. - Autoritativ voksenstil - Fokus på å møte barn og foreldre på morgenen for å sikre en god start på dagen – også ved henting for å gi god informasjon om dagen. - Fokus på følelser – Grønne og røde tanker. - Voksne som er tilstedeværende og tett på for å oppdage barnas behov og for å hjelpe barna å se løsninger når det dukker opp konflikter. - Felles rutiner på grensesetting. - Tema om kropp og grenser. - Gruppedeling. - Gode holdninger og rutiner for å oppdage- og å ta tak i mobbing. - Gode rutiner for sikkerhet. - Gode rutiner for samarbeid. - Felles sammenkomster for foreldrene i løpet av året (foreldrekafe, Lucia, FORUT, sommeravslutning). - Utforske barnas hjemland – Språk, geografi, kultur og mat.
Alle barn skal føle at de har en god relasjon til minst étt barn og til de voksne	- Voksne som tuner seg inn på barna for at de skal føle seg sett og forstått. - Voksne som legger til rette for gode felles opplevelser i hverdagen, i rutinesituasjoner, i temaarbeid og i lek. - Fokus på humor og glede; barn imellom, mellom voksne og barn og voksne imellom. - Kompetanseheving og utviklingsarbeid for de ansatte – Kompetanseløftet og læringsmiljøprosjektet. -
Alle barn har minst én venn	- Vi legger til rette for vennskap og inkludering i leken - Arbeid med sosial kompetanse

BARNEHAGENS PLANER og ARBEIDSMÅTER

Vi kan ikke vite hvor ungene er i neste uke, hva de er opptatt av da, – men vi kan gi innspill som pirrer nysgjerrighet og lærelyst!

PLANLEGGING

Mål	Tiltak
Barnehagens temaplaner / periodeplaner / ukeplaner er åpne for barns og voksnes (også foreldrenes) innspill og interesser.	Å planlegge - "med det levende og spontane" - med fokus på barns medvirkning - med lyttende, observante voksne som "byr på seg sjøl" og er åpne for barnas innspill og idéer

BARNES MEDVIRKNING

Mål	Tiltak
De voksne ivaretar barns rett til medvirkning 	- Arbeid med sosial kompetanse slik at barna kan hevde seg selv og egne meninger på en god måte - De voksne lytter til barna, anerkjenner deres meninger, tanker, innspill og ønsker, og lar barnas innspill virke inn på avgjørelser som tas - "Undringssamtaler" - der barn og voksne undrer seg sammen om ulike tema, tanker, ideer, verdier og opplevelser - Ta utgangspunkt i barnas interesser for valg av tema gjennom året

PROGRESJON

Mål	Tiltak
Barna skal oppleve progresjon i innholdet i barnehagen	- Vi tar utgangspunkt i det barna er opptatt av gjennom året - Ulike arbeidsmåter og innfallsvinkler til samme tema avhengig av barnas alder

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Mål	Tiltak
Barna kan utforske, leke og lære ved bruk av digitale verktøy 	- Ta barna med på bruk av digitale verktøy som smarttelefon, PC, nettbrett og smartskjerm. - Bruk av internett til å finne opplysninger til ulike tema vi jobber med - Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna - Ha fokus på og være gode rollemodeller for nettvett overfor barn og foreldre

DE 7 FAGOMRÅDENE

Barnehagebarna skal i løpet av ett år få erfaringer fra 7 fagområder, mål er gitt i rammeplanen.

Fagområde	Eksempler på hvordan vi arbeider med dette:
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST 	- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål - Oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme - Støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråket - Bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer - Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE 	- Gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne - Arbeide med retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser - Legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET 	- Motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet - Gi barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk - Bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk
NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI 	- Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring - Utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna
ANTALL, ROM OG FORM 	- Bruke matematiske begreper, bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning - Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI 	- Utforske og undre seg over eksistensielle, etiske, religiøse, livssynsmessige og filosofiske spørsmål sammen med barna - Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet - Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen
NÆRMILJØ OG SAMFUNN 	- Introdusere barna for personer, steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet og hjelpe barna med å orientere seg og ferdes trygt - Gi barna forståelse av at samfunnet er i endring, og at de inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng - Gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen

LEKEN ER VEIEN INN I FAGOMRÅDENE

ÅRSHJUL 2025/2026

TID	FASTE AKTIVITETER	FELLES TEMA Avdelingene lager planer for de ulike temaene - tilpasset gruppa og når det passer å gjennomføre	SATSINGSOMRÅDER Hver avdeling lager planer for årets satsingsområder, i en prosess mellom barn og voksne
HØST  August September Oktober November	Tilvenning Brannvernuke (uke 38) Verdensdagen for psykisk helse (10.10.) FN-dagen (24.10.)	INNSATS FOR ANDRE - FORUT – «Sanjana og havet» - Livsgledebarnhage - Andre lokale eller globale tiltak 	LEK I NATUREN  TRYGGHET OG INKLUDERING  LEK og BARNS MEDVIRKNING i fokus
 Desember	Advent-samlinger Luciamorgen Grøttest	«Meg selv og kroppen min»  Psykisk helse /«Grønne tanker – glade barn» 	
VINTER  Januar Februar Mars April	Karneval Vinteraktivitetsdager Barnehagedagen Påskeforberedelser	Vi griper fatt i det barna er opptatt av i løpet av året Som utgangspunkt for valg av tema	
VÅR  April Mai Juni	Mai-dager «16.mai-fest»		
SOMMER  Juni Juli August	Sommeraktiviteter Felles sommeravslutning (uke 23/24)		

SAMARBEID

SAMARBEID MED FORELDRENE.

Grunnlaget for alt arbeid i barnehagen er et nært og godt samarbeid med barnas hjem.

Mål	Tiltak
Forholdet mellom barnehagen og foreldrene er preget av gjensidig tillit og åpenhet	- God daglig kontakt mellom barnehagen og foreldrene - God informasjon om alt som skjer i barnehagen gjennom skriftlige "nyhetsbrev"/ informasjon i appen/informasjonskriv - Ukesoppdateringer på Visma - Informasjon ut i Visma foresatt appen - Foreldremøte 1-2 gr. i året og foreldresamtaler 2 ganger pr.år
Foreldrene har medvirkning på barnas tilbud i barnehagen	- Invitere foreldrene i foreldresamtalene til å komme med innspill til det daglige arbeidet i barnehagen - Møte foreldrene med anerkjennelse - Foreldredeltakelse gjennom samarbeidsutvalget og foreldreråd



OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE/SFO

Mål	Tiltak
Barna får en god overgang fra barnehagen til skolen/SFO: - tar avskjed med barnehagen på en god måte - gleder seg til å begynne på skolen - opplever at det er sammenheng mellom barnehage og skole	- «Skolestarterklubb» med fokus på vennskap, inkludering og sosiale ferdigheter - Samarbeid med skolestarterne på skolen barna skal starte ved - Overføringsmøte mellom ped.leder i barnehagen og kontaktlærer

Det er utarbeidet en egen plan for overganger fra 0-18 år i Stor-Elvdal.

KVALITETSSIKRING

Avvik

Avvik registreres i NetPower. Alle ansatte er kjent med rutiner for å melde avvik. Foreldre blir informert om at avvik er meldt for barnet det gjelder.

DOKUMENTASJON.

Mål	Tiltak
Barnehagen har gode rutiner for dokumentasjon av barnas læring og personalets arbeid	Dokumentasjon overfor foreldre og samfunnet rundt oss: - Bilder og "Photostory" fra dagligliv, aktiviteter, turer, arrangementer - Ukesrapporter i Visma foresatt appen + dagbokposter ved spesielle eventer - Gode og fleksible tema- og ukeplaner - Oppsummering av perioden i "nyhetsbrev" til foreldrene - Barnas permer med bilder, tegninger og lignende - Innlegg på kommunens hjemmeside - Informasjon ut i Visma foresatt appen Dokumentasjon til intern bruk: - Bruk av kartleggingsverktøy (TRAS, ALLE MED, Nya SIT) som forberedelser til foreldresamtaler <u>ved behov</u> - Observasjoner - Nedskrevne vurderinger/ evalueringer av aktiviteter / opplegg / tema / planer

REFLEKSJON og VURDERINGSARBEID

Mål	Tiltak
Det skal være god kvalitet på tjenesten vi yter Vi skal ha reflekterte ansatte med god kompetanse om arbeid med barn	Refleksjon og vurdering : - Barnehagens innhold og de voksnes arbeid vurderes kontinuerlig, med refleksjon som arbeidsform - Systematisk evaluering: Arbeidet med årsplanen blir evaluert kontinuerlig ved bruk av ukesrapporter, avdelingsnytt og evalueringer i ped.ledermøter. Pedagogisk leder evaluerer i forkant av avdelingsmøter og sammen med de ansatte i avdelingsmøter. Felles gjennomgang med de ansatte i etterkant av hvert tema. Vi bruker pedagogisk analyse som verktøy. Vi: - Observerer egen praksis – ”hva gjør vi?” - Reflekterer over egen praksis – ”hvorfor gjør vi det, hva er bra, hva kan bli bedre?” - Forbedrer egen praksis – ”hvordan kan ting bli bedre?” - Vi veileder hverandre – bruke veiledningskompetanse